

Jeugdgroepen van toen. Een casusonderzoek naar de leden van drie criminele jeugdgroepen uit het einde van de vorige eeuw (2013). H. Ferwerda, B. Beke en E. Bervoets (Bureau Beke Arnhem / Beke Advies, Arnhem / Lokale Zaken, Rotterdam). Politiekunde 59

Doelstelling

Scherper inzicht krijgen in de wijze waarop een (substantieel) aantal leden van criminele jeugdgroepen op latere leeftijd deel gaat uitmaken van de middelzware en zware criminaliteit.

Hoofdvragen

1. Hoe is het de leden van criminele jeugdgroepen vergaan als twintiger of dertiger? Zijn ze gestopt met criminele activiteiten of zijn ze crimineel gebleven, en zo ja: in welke mate, om welke delicten gaat het, en in welke sociale setting worden de delicten gepleegd?
2. Welke belangrijke gebeurtenissen en processen hebben er toe geleid dat de leden van criminele jeugdgroepen hun crimineel gedrag (tijdelijk) hebben stopgezet of voortgezet? Wat is daarin het aandeel van de direct sociale omgeving en van interventies door politie, justitie, bestuur, hulp-verleners of anderen?
3. In hoeverre hebben de leden van criminele jeugdgroepen invloed op jongeren in de buurt, in het gezin of in de familie? Wat is de aard en impact van deze invloed? Zijn er indicaties voor een criminaliserend effect of voor benutting van jongeren voor criminele activiteiten?
4. Wat valt er achteraf te zeggen over de aanpak van toen en welke aanknopingspunten zijn er in de analyse te vinden voor een toekomstige aanpak?

Methoden van onderzoek

Onderzoek naar 89 leden van 3 jeugdgroepen die 15 jaar geleden actief waren

- analyses op basis van politieregistratie
- interviews met stakeholders
- wijkoriëntaties
- documentanalyse
- openbronnenonderzoek en media-analyse

Uitgevoerd in:

Amsterdam: Slotervaart, Overtoomse Veld; Utrecht: Kanaleneiland, Dordrecht: Oud Krispijn

Samenvatting

Het boek gaat over de leden van drie criminele jeugdgroepen die aan het einde van de vorige eeuw zowel lokaal als landelijk zeer negatief in de *spotlights* stonden. Straatterreur, wapengeweld, handel in verdovende middelen, intimidatie, bedreiging, overvallen en inbraken stonden namelijk op het repertoire van deze groepen. Centrale vraag in het onderzoek is hoe het de 89 leden van deze criminele jeugdgroepen is vergaan als twintiger of dertiger. Nagegaan werd wat er van deze jongens terecht is gekomen en welke lessen we kunnen trekken uit het verleden als het gaat om de aanpak van morgen. Zijn ze gestopt met criminele activiteiten of zijn ze crimineel gebleven? Indien dit laatste het geval is, in welke mate, om welke delicten gaat het, en in welke sociale setting worden de delicten gepleegd?

In dit casusonderzoek wordt systeem informatie uit de politieregistraties en dossiers gecombineerd met de straat informatie van wijkagenten en andere deskundigen binnen politie, gemeente, jongerenwerk en het openbaar ministerie. Wanneer we voor de leden van de drie groepen de balans opmaken, is de conclusie niet positief. Het leeuwendeel van de jongens is medio 2012 nog steeds crimineel actief. Van de 89 jongens zijn er anno 2012 op basis van

politie-informatie maar liefst 60 (68%) nog steeds te typeren als kleine (33%) of (zeer) grote (35%) criminelen.

Een belangrijke les is om intimiderend en gewelddadig groepsgedrag al in een vroeg stadium aan te pakken en niet als 'simpel kwajongensgedrag' weg te wuiven. Verder is het belangrijk om bij een aanpak ook de sociale (soms criminele) omgeving te betrekken en niet alleen te kijken naar individuele jongeren of de jeugdgroep. Bekeken moeten worden waar de omgeving de criminaliteit van de jongere(n) versterkt of waar die omgeving juist de criminaliteit afremt. Met dit casusonderzoek is er meer real life kennis over stoppen of doorgaan – *desistance* of *persistence* – met een criminele carrière voorhanden. Dat levert aangrijpingspunten op voor een (meer) effectieve aanpak.